

Provkonstruktion

****Årskurs:**** Gymnasiet

****Ämne:**** Samhällskunskap

****Tema:**** Samhällsfilosofi

Syfte

Syftet med provet är att utvärdera elevernas förståelse av olika samhällsteorier och deras förmåga att analysera och diskutera dessa teorier. Provets olika moment syftar till att ge en helhetsbild av elevens kritiska tänkande och argumentationsförmåga.

| Centralt innehåll | Betygskriterium (E) |

|-----|-----|

| Centrala begrepp och teorier inom samhällsvetenskap, inklusive samhällsfilosofi. | Eleven kan redogöra för och diskutera centrala begrepp och teorier på ett enkelt och begripligt sätt. |

Källa: (Gy11, Kursplan Samhällskunskap 1b)

Prov

Faktafrågor

****Antal poäng:**** 15

1. Vad innebär positiv frihet? A) Frihet från inblandning B) Frihet att handla utifrån egna önskningar C) Frihet att påverka andra
2. Vilken rättviseteori fokuserar på att ge alla lika möjligheter? A) Meritprincipen B) Behovsteorin C) Prestationsteorin
3. Vad menar Rawls med "slöjan av okunnighet"? A) Att vi ska agera utan att veta våra egna intressen B) Att vi ska vara medvetna om våra intressen C) Att vi ska ignorera andra människors behov
4. Hur definieras retributiv rättvisa? A) Rättvisa baserad på behov B) Rättvisa baserad på straff och belöning C) Rättvisa baserad på prestation
5. Vilken av följande teorier stöder mest individens frihet? A) Platon B) Rawls C) Nozick
6. Vad är den ursprungliga positionen i Rawls teori? A) En situation där individer känner till sina sociala statuser B) En hypotetisk situation för att skapa rättvisa principer C) En verklig situation i ett samhälle
7. Vad anser Nozick om statens uppgifter? A) Staten ska ha stor kontroll över medborgarna B) Staten ska endast skydda individens rättigheter C) Staten ska distribuera resurser lika
8. Vilken rättviseteori handlar om att ge utifrån behov? A) Merit B) Prestation C) Behov
9. Hur delar Platon in samhällsklasserna? A) Utifrån rikedom B) Utifrån kunskap och duglighet C) Utifrån ålder
10. Vilken kritik kan riktas mot Platons idealstat? A) Den är för demokratisk B) Den är för hierarkisk C) Den är för flexibel
11. Vad menar Rawls med sin differensprincip? A) Att ojämlikhet är okej så

länge den gynnar de mest missgynnade B) Att alla ska ha samma resurser C) Att staten ska bestämma över individer

12. Hur ser Nozick på behovsanpassningar i staten? A) De är nödvändiga för rättvisa B) De strider mot individens frihet C) De är irrelevanta

13. Hur påverkar patriarkatet samhället enligt samhällsteorier? A) Det skapar jämlikhet B) Det skapar maktobalans C) Det har ingen påverkan

14. Hur skulle Rawls ställa sig till jämlikhet mellan könen? A) Han skulle stödja detta B) Han skulle vara emot detta C) Han skulle vara neutral

15. Vilken likhet kan dras mellan Platons stat och kommunism? A) Båda prioriterar individens frihet B) Båda strävar efter jämlikhet och gemensamt ägande C) Båda är demokratiska system

Ordkollen

****Antal poäng:**** 10

****Beskrivning:**** Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

| Ord/Begrepp | 1 | 2 | 3 |

|-----|-----|-----|-----|

| Positiv frihet | Frihet från inblandning | Frihet att göra vad man vill | Frihet att påverka andra |

| Negativ frihet | Frihet att handla utifrån egna önskningar | Frihet från inblandning | Enbart ekonomisk frihet |

| Rättvisa | Jämlikhet i fördelning | Jämlikhet i möjligheter | Enligt behov |

| Merit | Belöning för prestation | Behovsanpassning | Rättvisa för alla |

| Slöja av okunnighet | En hypotetisk situation för rättvisepprinciper | En verklig situation | En teoretisk konstruktion |

| Distributiv rättvisa | Rättvisa i fördelning av resurser | Rättvisa i straff | Rättvisa i prestation |

| Retributiv rättvisa | Rättvisa baserad på straff | Rättvisa baserad på behov | Rättvisa i möjligheter |

| Behovsteori | Rättvisa baserad på prestation | Rättvisa utifrån behov | Rättvisa utifrån merit |

| Platons idealstat | En demokratisk stat | En hierarkisk stat | En socialistisk stat |

| Kommunism | En stat där alla äger lika | En kapitalistisk stat | En demokrati |

Resonerande frågor

****Antal poäng:**** 20

****Beskrivning:**** Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan.

1. Diskutera skillnaderna mellan positiv och negativ frihet. Hur påverkar dessa begrepp individens liv och valmöjligheter?

2. Reflektera över skillnaden mellan distributiv och retributiv rättvisa. Hur ser du på rättvisans roll i samhället utifrån dessa perspektiv?

3. Analysera Rawls teori om den ursprungliga positionen och slöjan av

okunnighet. Vad innebär detta för rättvisa i ett samhälle?

4. Hur kan samhällsklasser och maktstrukturer påverka individens frihet och rättigheter enligt Nozick, Rawls och Platon? Diskutera likheter och skillnader.

Bedömning

****Totalt antal poäng:** 55**

Betyg	Andel rätt (%)	Antal poäng
E	30 %	17
D	40 %	22
C	50 %	28
B	70 %	39
A	90 %	50

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det.

- ☐ Word - Skapar ett dokument
- ☐ Svårare - Gör provet svårare
- ☐ Enklare - Gör provet enklare
- ☐ Facit - Ta fram facit
- ☐ Provförberedelser - Text med studieinstruktioner till eleverna

Tags: [Prov](#)